

Vzgr. Rb Amsterdam, 20 juni 2007, Postcodeloterij**PERSOONLIJKE LEVENSSFEER****Geen aantasting persoonlijke levenssfeer door systeem Postcodeloterij****• [Aan tijdelijke spektakel rond trekking had eisers zich kunnen onttrekken](#)**

Het recht om alleen en met rust gelaten te worden - zoals door [eisers] onder meer is aangevoerd- is hun door dit op zichzelf kortstondige spektakel niet ontnomen. Op eenvoudige wijze hadden [eisers] zich aan dit tijdelijke spektakel kunnen onttrekken door er op dat moment bijvoorbeeld voor te kiezen om elders te vertoeven dan in hun woning. In het maatschappelijk verkeer doen zich nu eenmaal soms gebeurtenissen voor die voor sommige personen -voor de één meer dan voor de ander- als onplezierig, ongewenst en zelfs schadelijk kunnen worden aangemerkt, maar dergelijke gebeurtenissen zijn inherent aan deelname aan het maatschappelijk leven en brengen niet -zonder meer- met zich dat de veroorzaker van een dergelijke gebeurtenis, in dit geval Postcodeloterij, aansprakelijk is voor de door [eisers] gestelde nadelige gevolgen. Voorts geldt dat gesteld noch is gebleken dat er sprake zou zijn geweest van dusdanige overlast voor [eisers] bij het uitreiken van de prijs dan wel de dagen ná of vóór die uitreiking dat sprake zou zijn geweest van onrechtmatige hinder.

• [Dat achteraf gevoelens van spijt zijn opgewekt bij eisers maakt Postcodeloterij daarvoor niet aansprakelijk](#)

Het betoog van [eisers] dat Postcodeloterij op onrechtmatige wijze gebruik heeft gemaakt van "fear appeal" gaat evenmin op. "Fear appeal" betekent immers in dit geval dat je uit angst dat je burens wel winnen zelf ook maar een lot koopt. Juist in het geval van [eisers] staat vast dat ze géén lot hebben gekocht, zodat zij dus klaarblijkelijk voorafgaand aan het vallen van de prijs op hun postcode wél bestand waren tegen deze angst. Pas achteraf, nadat is gebleken dat de prijs op hun postcode is gevallen, hebben [eisers] last van gevoelens van spijt. Dat deze gevoelens bij [eisers] teweeg zijn gebracht door de loterij maakt niet dat Postcodeloterij daarvoor aansprakelijk is. Deelname aan het maatschappelijk verkeer brengt talloze confrontaties met zich die heel wel onwelgevallig kunnen zijn maar daarmee niet onrechtmatig behoeven te zijn. Voor zo-

ver al sprake zou zijn van een inbreuk op de privacy van [eisers] doordat bij hen een gevoel van spijt is opgewekt vormt een dergelijke inbreuk geen dusdanige ernstige aantasting van hun privacy dat dit onrechtmatig is.

• [De omstandigheid dat Postcodeloterij gebruik maakt van postcodes als lotnummers, maakt evenmin dat zij een onrechtmatige inbreuk pleegt op de persoonlijke levenssfeer van \[eisers\]](#)

Niet valt in te zien hoe een postcode onderdeel uitmaakt van de persoonlijke levenssfeer van [eisers] Postcodes vormen een geografische begrenzing van een straat of wijk teneinde de postafhandeling te bespoedigen. Hoewel dit systeem met zich brengt dat Postcodeloterij groepsgewijze winnaars kan aanwijzen, en indirect dus ook mensen die met lege handen achterblijven, vormt dit systeem -op zichzelf- geen onrechtmatige aantasting van de persoonlijke levenssfeer van [eisers]

Overlast door derden**[Kan bezwaarlijk aan de Postcodeloterij worden toegerekend](#)**

Tenslotte geldt dat overlast, of anderszins handelen, in de vorm van commentaar van de winnaars, mailings van derden, het bestedingspatroon van de deelnemers aan de loterij en/of het gedrag van dorpsgenoten, bezwaarlijk aan Postcodeloterij kan worden toegerekend. Dergelijke overlast vloeit voort uit het wonen in een kleinere gemeenschap -zoals Heusden- waar mensen elkaar (beter) kennen en eerder jegens elkaar zullen reageren op bijzondere gebeurtenissen. Niet gebleken is dat Postcodeloterij hierin op een jegens [eisers] onrechtmatige wijze de hand heeft gehad.

Vindplaatsen: LJN: [BA7530](#)

Vzgr Rb Amsterdam, 20 juni 2007

(A.C.A. Wildenburg)

(...).

vonnis

zaaknummer / rolnummer: 360206 / HA ZA 07-77 (AV)

Vonnis van 20 juni 2007

in de zaak van

1. [eiseres 1],
wonende te [woonplaats],

2. [eiseres 2],
wonende te [woonplaats],

eisers,

procureur mr. F.B. Falkena,
tegen

de naamloze vennootschap
NATIONALE POSTCODELOTERIJ N.V.,
gevestigd te Amsterdam,
gedaagde,

procureur mr. B.J.H. Crans.

Eisers worden hierna gezamenl[eiseres 1]sers] genoemd, dan wel afzonderlijk [eiseres 1] en [eiseres 2]. Gedaagde zal hierna Postcodeloterij genoemd worden.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding;
- akte overlegging producties van de zijde van [eisers];
- de conclusie van antwoord, met bewijsstukken;
- het ambtshalve gewezen tussenvonnis van 7 maart 2007, waarbij een comparitie van partijen is gelast, die op 7 mei 2007 heeft plaatsgevonden en het daarvan opgemaakte proces-verbaal, met de daarin vermelde stukken;
- de aan het proces-verbaal gehechte brief van 16 mei 2007 van de zijde van Postcodeloterij.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. Postcodeloterij organiseert sinds 1989 de Nationale Postcode Loterij. Postcodeloterij heeft daarvoor een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de Kansspelen. Een deelnemer aan de Nationale Postcode Loterij geeft zelf aan onder welke postcode hij wenst mee te spelen. Dit is de postcode van het woonadres van de deelnemer of -naar keuze van de deelnemer- ieder andere door de deelnemer ingevulde combinatie aanvangend met vier cijfers en gevolgd door twee letters. Deze combinatie is goed voor maandelijkse geldprijzen die worden uitgereikt aan iedere deelnemer met de winnende (postcode)combinatie. Naast de maandelijkse geldprijzen wordt in de maand december de "Kanjerprijs" uitgereikt. Deze "Kanjerprijs" wordt vervolgens verdeeld onder alle in de bewuste decembermaand geldig meespelende loten met de winnende postcode.

2.2. Naast de maandelijkse geldprijzen deelt Postcodeloterij ook "extra" prijzen uit zoals bijvoorbeeld auto's. Voor deze extra prijzen is naast de postcodetcombinatie ook het lotvolgnummer bepalend. Het lotvolgnummer wordt door Postcodeloterij aan de opgegeven postcodes toegevoegd in de vorm van drie cijfers van 001 tot en met 499, zodat per postcode maximaal 499 loten kunnen worden uitgegeven aan één of meer van de deelnemers. Het lotvolgnummer is niet van toepassing op de "Kanjerprijs".

2.3. Op 27 december 2005 maakte Postcodeloterij bekend dat de "Postcode Kanjer" op 1 januari 2006 zou vallen op de wijkcode 5256, de letters zijn op dat moment nog niet bekend. Alle deelnemers aan de Nationale Postcode Loterij met een lot met die wijkcode zouden op 1 januari 2006 een (geld)prijs winnen. Hoe hoog die prijs zou zijn, zou eerst op 1 januari 2006 blijken. Dan zouden ook de twee letters bekend worden gemaakt die de hoofdprijs winnende postcode bepalen. De deelnemers met een postcode zonder die twee letters winnen troostprijzen. Op 1 januari 2006 werd bekend gemaakt dat de troostprijs bestond uit een geldbedrag van EUR 5.591,69 per lot.

2.4. Op 29 december 2005 kreeg de Postcode Loterij van de gemeente Heusden een vergunning voor het organiseren van festiviteiten rondom het vallen van de "Postcodekanjerprijs" in de gemeente Heusden op zondag 1 januari 2006. Vergund werd om onder meer een podium met videoschermen te plaatsen op de Vismarkt

te Heusden. De Vismarkt ligt op loopafstand van de Hoogstraat.

2.5. Op 1 januari 2006 maakt Postcodeloterij bekend dat de "Postcode Kanjer", groot EUR 13,9 miljoen gevallen is op postcode 5256 AW. Globaal gezegd is dat de Hoogstraat in Heusden. [eisers] wonen in de Hoogstraat in Heusden. [eisers] hadden geen loten van de Postcodeloterij en hebben daarom geen geldprijs gewonnen. Zes deelnemers aan de Postcodeloterij die in de Hoogstraat in Heusden wonen werden door voornoemde trekking miljonair. Eén deelnemer die in die straat woont won EUR 740.000,= en een achtste deelnemer die ook miljonair werd, was kort daarvoor verhuisd, maar was met zijn oude postcode in de loterij blijven meespelen.

2.6. Op 3 januari 2006 verschijnt in het Brabants Dagblad een artikel waarin als citaat van [eiseres 1] is opgenomen: "Daarom vind ik het een klote loterij. Ik deed ook bewust niet mee." Ook andere media, waaronder het tv-programma Nova, hebben [eiseres 1] geïnterviewd.

2.7. Twee Tilburgse wetenschappers, Zeelenberg en Pieters, hebben een artikel geschreven over de Postcodeloterij getiteld: "Consequences of regret aversion in real life: The case of the Dutch postcode lottery". In het artikel schrijven zij onder meer dat relevant veel deelnemers aan de Postcodeloterij hun inleggeld betalen om te voorkomen dat zij er mee geconfronteerd worden dat hun burens wel en zij niet een prijs in de loterij winnen.

3. Het geschil

3.1. [eisers] vorderen -samengevat- veroordeling van Postcodeloterij tot betaling van de door [eisers] geleden immateriële en materiële schade op te maken bij staat en vermeerderd met rente en kosten.

3.2. [eisers] leggen aan hun vordering ten grondslag dat Postcodeloterij hun persoonlijke levenssfeer onrechtmatig heeft aangetast. Zij stellen daartoe, kort gezegd, dat zij betrokken zijn geraakt bij een loterij, waar zij part noch deel van wensten uit te maken. De "Kanjerprijs" van Postcodeloterij is op hun postcode gevallen, terwijl [eisers] Postcodeloterij nimmer toestemming hebben gegeven om hun postcode te gebruiken als lotnummer voor een loterij. Aldus zijn [eisers] tegen hun wil gedwongen deel te nemen, zij het niet met loten en dus als winnaars, maar als verliezers. Door als lotnummer postcodes te gebruiken maakt Postcodeloterij niet alleen ongevraagd gebruik van de postcodes van mensen die niet mee willen spelen, maar wijst zij ook nog eens nadrukkelijk verliezers aan. De loten zijn immers niet uniek, zodat personen die niet deelnemen aan de loterij achteraf met zekerheid weten dat ze een prijs hebben misgelopen, enkel omdat zij er voor hebben gekozen niet mee te spelen.

Het systeem van de Postcodeloterij leidt dan ook tot emotionele chantage, je wilt niet bij de verliezers horen. Ter ondersteuning hiervan wijzen [eisers] op het onderzoek van de twee Tilburgse wetenschappers. Ook de manier waarop de prijzen worden uitgereikt door Postcodeloterij vormt een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van [eisers]. Dagen voor en na de uitreiking

van de “Kanjerprijs” komt een mediacircus op gang waar je je niet aan kunt onttrekken. Tenslotte betogen [eisers] dat zij blijvend worden geconfronteerd met de verhoogde welstand van hun burens, waardoor zij er steeds aan herinnerd worden dat ook zij, als zij een lot hadden gekocht, miljonair hadden kunnen zijn. Dit alles vormt een aantasting van de psychische leefruimte van [eisers], hetgeen volgens [eisers] een onrechtmatige inbreuk oplevert op hun privé-leven. [eisers] stellen door dit onrechtmatig handelen te lijden aan psychische en fysieke problemen.

3.3. Postcodeloterij voert gemotiveerd verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Artikel 6:162 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat als onrechtmatige daad kan worden aangemerkt een inbreuk op een recht en een doen of nalaten in strijd met een wettelijke plicht of met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, een en ander behoudens de aanwezigheid van een rechtvaardigingsgrond.

4.2. Voorop dient te worden gesteld dat Postcodeloterij voor het houden van de loterij een vergunning heeft, zodat in principe van handelen in strijd met een wettelijke plicht geen sprake is.

4.3. [eisers] betogen dat in het onderhavige geval sprake is van inbreuk op een recht als bedoeld in voornoemd artikel, zijnde een inbreuk op hun privé-leven, welk recht is verankerd in artikel 8 EVRM en artikel 10 van de Grondwet. Dat er sprake zou zijn van een dergelijke inbreuk wordt door Postcodeloterij nadrukkelijk betwist.

4.4. Aan [eisers] kan worden toegegeven dat door de loterij een tegenstelling wordt gecreëerd binnen een kleine gemeenschap zoals Heusden. Al snel is er sprake van een verdeling van hen die wel meespelen met de loterij en hen die geen loten hebben gekocht. Zodra de trekking heeft plaatsgevonden en duidelijk is op welke exacte postcode de geldprijzen zijn gevallen, is er een verdeling tussen hen die wel een geldprijs hebben gewonnen en hen die met lege handen achterblijven. Dit effect wordt versterkt door het mediaspektakel dat door Postcodeloterij wordt opgetuigd (ofwel aangemoedigd) rondom de uitreiking van de hoofdprijs. Dit mediaspektakel heeft ook plaatsgevonden in, en in de buurt van, de straat waarin [eisers] wonen, zodat zij daar zelfs vanuit hun woning getuigen van zijn gemaakt. Dit is echter niet -zonder meer- onrechtmatig. Het recht om alleen en met rust gelaten te worden -zoals door [eisers] onder meer is aangevoerd- is hun door dit op zichzelf kortstondige spektakel niet ontnomen. Op eenvoudige wijze hadden [eisers] zich aan dit tijdelijke spektakel kunnen onttrekken door er op dat moment bijvoorbeeld voor te kiezen om elders te vertoeven dan in hun woning. In het maatschappelijk verkeer doen zich nu eenmaal soms gebeurtenissen voor die voor sommige personen -voor de één meer dan voor de ander- als onplezierig, ongewenst en zelfs schadelijk kunnen worden aangemerkt, maar dergelijke gebeurtenissen zijn inherent aan deelname aan het maatschappelijk leven en

brengen niet -zonder meer- met zich dat de veroorzaker van een dergelijke gebeurtenis, in dit geval Postcodeloterij, aansprakelijk is voor de door [eisers] gestelde nadelige gevolgen. Voorts geldt dat gesteld noch is gebleken dat er sprake zou zijn geweest van dusdanige overlast voor [eisers] bij het uitreiken van de prijs dan wel de dagen ná of vóór die uitreiking dat sprake zou zijn geweest van onrechtmatige hinder.

4.5. Het betoog van [eisers] dat Postcodeloterij op onrechtmatige wijze gebruik heeft gemaakt van “fear appeal” gaat evenmin op. “Fear appeal” betekent immers in dit geval dat je uit angst dat je burens wel winnen zelf ook maar een lot koopt. Juist in het geval van [eisers] staat vast dat ze géén lot hebben gekocht, zodat zij dus klaarblijkelijk voorafgaand aan het vallen van de prijs op hun postcode wél bestaand waren tegen deze angst. Pas achteraf, nadat is gebleken dat de prijs op hun postcode is gevallen, hebben [eisers] last van gevoelens van spijt. Dat deze gevoelens bij [eisers] te weeg zijn gebracht door de loterij maakt niet dat Postcodeloterij daarvoor aansprakelijk is. Deelname aan het maatschappelijk verkeer brengt talloze confrontaties met zich die heel wel onwelgevallig kunnen zijn maar daarmee niet onrechtmatig behoeven te zijn. Voor zover al sprake zou zijn van een inbreuk op de privacy van [eisers] doordat bij hen een gevoel van spijt is opgewekt vormt een dergelijke inbreuk geen dusdanige ernstige aantasting van hun privacy dat dit onrechtmatig is. Niet iedere inbreuk op de persoonlijke levenssfeer is immers onrechtmatig.

4.6. De omstandigheid dat Postcodeloterij gebruik maakt van postcodes als lotnummers, maakt evenmin dat zij een onrechtmatige inbreuk pleegt op de persoonlijke levenssfeer van [eisers]. Niet valt in te zien hoe een postcode onderdeel uitmaakt van de persoonlijke levenssfeer van [eisers]. Postcodes vormen een geografische begrenzing van een straat of wijk teneinde de postafhandeling te bespoedigen. Hoewel dit systeem met zich brengt dat Postcodeloterij groepsgewijze winnaars kan aanwijzen, en indirect dus ook mensen die met lege handen achterblijven, vormt dit systeem -op zichzelf- geen onrechtmatige aantasting van de persoonlijke levenssfeer van [eisers].

4.7. Tenslotte geldt dat overlast, of anderszins handelen, in de vorm van commentaar van de winnaars, mailings van derden, het bestedingspatroon van de deelnemers aan de loterij en/of het gedrag van dorpsgenoten, bezwaarlijk aan Postcodeloterij kan worden toegerekend. Dergelijke overlast vloeit voort uit het wonen in een kleinere gemeenschap -zoals Heusden- waar mensen elkaar (beter) kennen en eerder jegens elkaar zullen reageren op bijzondere gebeurtenissen. Niet gebleken is dat Postcodeloterij hierin op een jegens [eisers] onrechtmatige wijze de hand heeft gehad.

4.8. Derhalve rest de rechtbank de conclusie dat de vordering van [eisers] dient te worden afgewezen. [eisers] zullen als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van Postcodeloterij worden begroot op:

- vast recht EUR 248,00

- salaris procureur 904,00 (2,0 punten × tarief EUR 452,00)

Totaal EUR 1.152,00

5. De beslissing

De rechtbank

5.1. wijst de vorderingen af,

5.2. veroordeelt [eisers] in de proceskosten, aan de zijde van Postcodeloterij tot op heden begroot op EUR 1.152,00,

5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeeling uitvoerbaar bij voorraad.
